

Dossier d'activitats

Recomanada
a partir de 5 anys

Cicle Inicial i
Cicle Mitjà de Primària

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat

**LES MALIFETES
DE L'EMIL**

Index

Sinopsi i fitxa tècnica

1

Què treballem?

2

- Educació emocional: créixer en els afectes i les relacions
- Adaptacions cinematogràfiques: de la il·lustració al film animat
- La narració en episodis: un recurs narratiu

Abans de veure la pel·lícula

5

Després de veure la pel·lícula

7

Glossari

10

Què hem après?

11

Les activitats que proposa aquest dossier són:

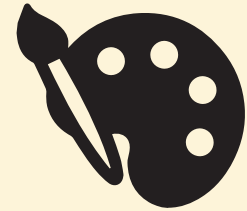
per debatre en grup

per reflexionar

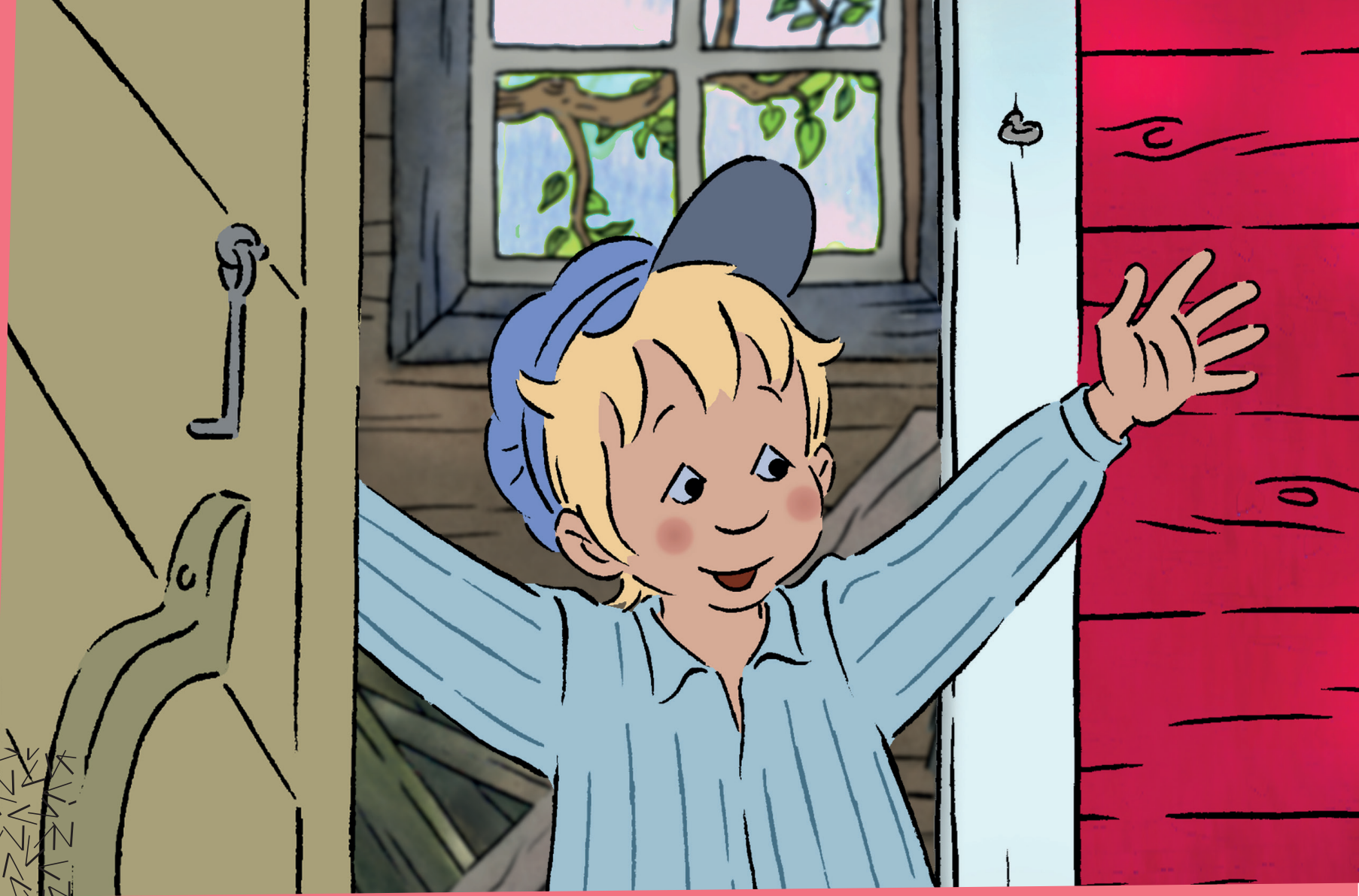
per a fer recerca i investigació

per desenvolupar la creativitat artística

Sinopsi

A Katthult de Lönneberga, Suècia, hi viu l'Emil amb l'Ida, la seva germana petita, els seus pares, el granger i la minyona. A l'Emil li agrada molt jugar però sovint acaba fent malifetes. Per això el tanquen al magatzem de la llenya on, en lloc de posar-se trist, ha après a tallar figures de fusta. Aviat algú el deixarà sortir i s'empescarà una nova trapelleria. Basada en les narracions d'Astrid Lindgren.

Direcció: Per Åhlin, Alicja Jaworski Björk i Lasse Persson **Argument i guió:** Hans Åke Gabrielsson
Animació: Per Åhlin i altres **Música:** Georg Riedel **Muntatge:** Olle Tannerg Ärd

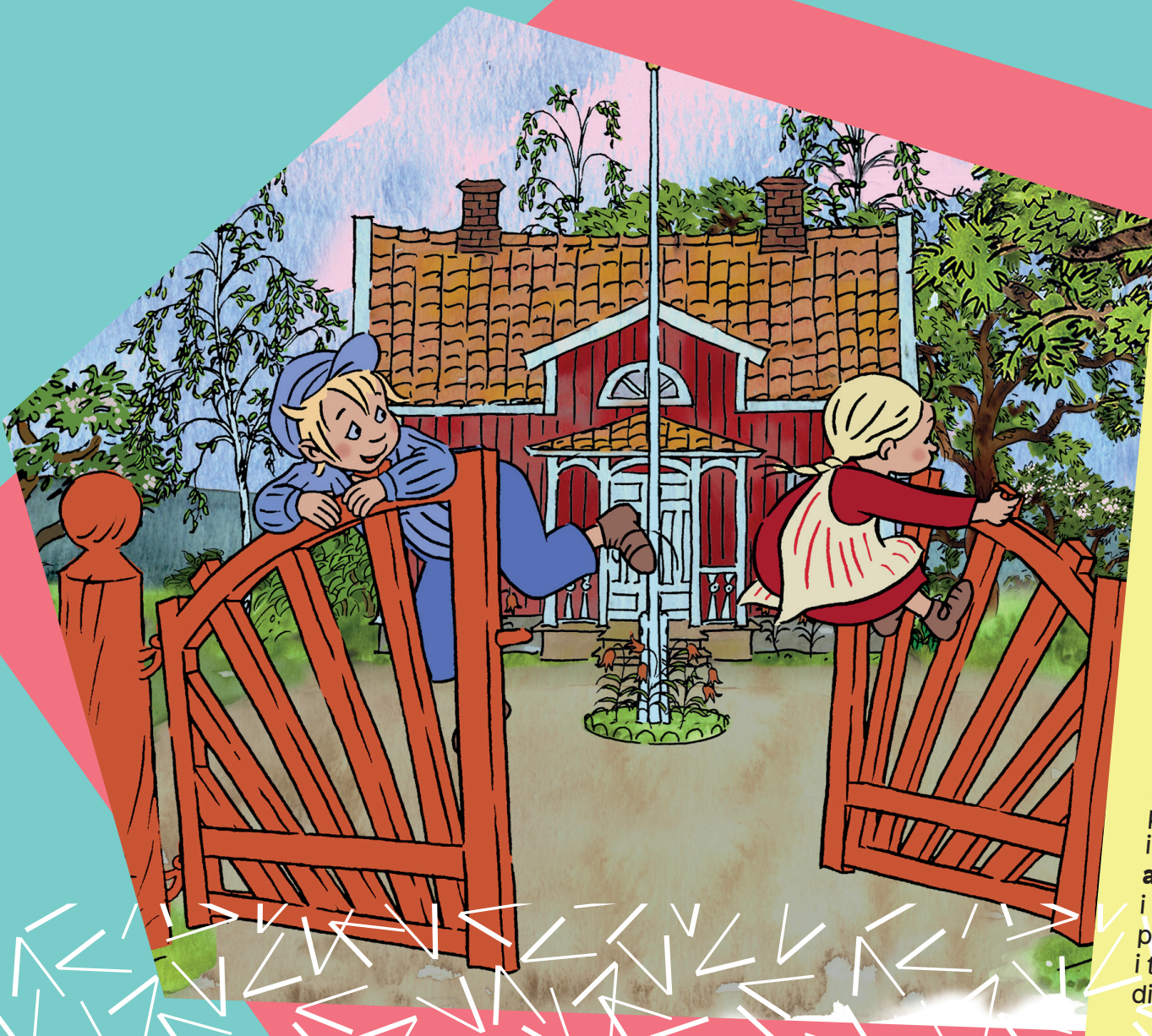
Què treballem?

Educació emocional: créixer en els afectes i les relacions

La trapelleria, l'eix central de *Les malifetes de l'Emil*, té **un component de joc, de descoberta, de curiositat, d'autonomia** per explorar els límits de les convencions socials adultes i, sobretot, té un component de llibertat. Una de les característiques dels relats d'Astrid Lindgren i que es respira en tota la pel·lícula és justament la **manca de moralisme i l'espontaneïtat** dels seus personatges, dos valors que es traspuen de la idea que l'autora tenia de l'escriptura infantil. Aquesta és una representació de l'infant, una imatge en la qual els nens i nenes es poden identificar i reconèixer, una imatge de **llibertat i de confiança envers el món** que els rodeja, ja que els i les trapelles habiten sense por el seu entorn.

Com que **la imatge de l'infant trapella és construïda des de l'imaginari adult**, moltes vegades ve acompanyada del càstig i de la disciplina, però al film, tot i que hi són presents, l'Emil en treu benefici.

Adaptacions cinematogràfiques: de la il·lustració al film animat

Etimològicament, la paraula animació prové de la paraula llatina *animātiō*: l'acte de portar a la vida. Es tracta de la **simulació de moviment** produïda mitjançant imatges que es creen una per una; en projectar aquestes imatges successivament es produeix una il·lusió de moviment.

L'animació en el cinema és una tècnica que sovint té el seu **origen en llibres il·lustrats**. Björn Berg (1923-2008) va ser l'il·lustrador de tots els llibres d'Astrid Lindgren sobre l'Emil a Lönneberga. L'autora va veure un dels seus dibuixos i va pensar que el noi s'assemblava a l'Emil; s'hi va posar en contacte i li va enviar el seu manuscrit, i així van col·laborar durant molt de temps.

De la mateixa manera, l'equip que estava preparant la pel·lícula *Les malifetes de l'Emil* va prendre els llibres il·lustrats com a referència, tot i que calia **adaptació al format cinematogràfic**. Van unificar els paisatges i els escenaris per tal que els i les animadores hi poguessin moure els prototips de cada personatge i treballar el color per reproduir exactament els dibuixos de Björn Berg.

Sabies que...?

És habitual trobar trapelleries o malifetes en la representació dels infants tant en la literatura com en el cinema. Aquests personatges infantils de ficció ofereixen l'oportunitat de la transgressió de les normes imposades per les persones adultes sense el perill de les conseqüències que suposa transgredir-les. De fet, la ficció ofereix impunitat, ja que es convida a través de la repetició de malifetes a la diversió i a l'humor.

La narració en episodis: un recurs narratiu

Les malifetes de l'Emil és una pel·lícula narrada a partir de diversos episodis, cadascun dels quals està dedicat a una trapelleria. En part, aquest recurs narratiu està present a la pel·lícula perquè es troba **condicionada pels llibres en els quals es basa**, que en aquest cas són tres. Aquest tipus d'estructura és característica de la **literatura infantil i juvenil** i també d'altres relats d'Astrid Lindgren, com el clàssic Pippi Calcesllargues.

La divisió de la pel·lícula en episodis i la **repetició de les estructures narratives i lingüístiques** (el crit del pare dient: Emil! o les cançons que canten) permeten establir un **ritme continu i estable**, que ofereix tranquil·litat a l'infant. A més, el final amb **format obert** brinda la **possibilitat de continuar** les històries dels personatges infinitament, una visió que també és comercial.

Abans de veure la pel·lícula...

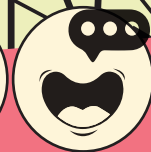
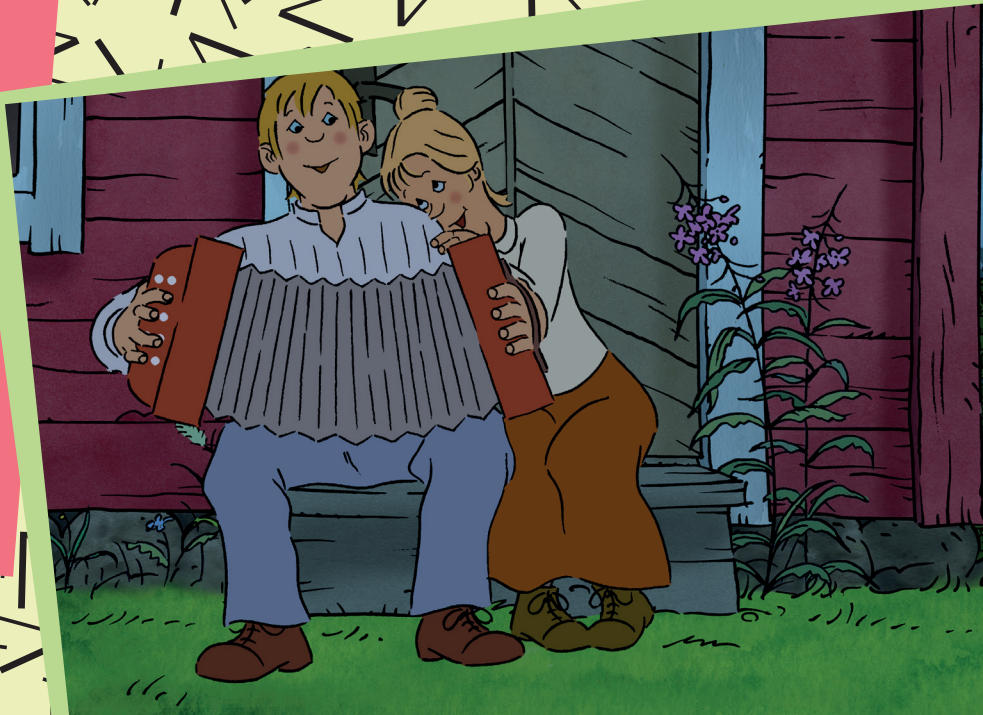

15 minuts

Al diccionari

Buscar entre tot el grup classe una definició precisa de trapelleria o malifeta.

- ▶ Qui podem dir que és un o una trapella? Què fa?
- ▶ Per què es fan, les trapelleries?
- ▶ En feu vosaltres? Qui és el o la trapella de la classe?
- ▶ Recordeu alguna pel·lícula on hi hagi un personatge que en faci? Expliqueu-la a la resta de companys i companyes.

30 minuts

Compartim contes

Les malifetes de l'Emil és una pel·lícula d'animació que té l'origen en llibres. Que cadascú porti de casa o la biblioteca el seu conte preferit, tant la història com les il·lustracions. Per parelles, tothom s'haurà d'explicar què és el que més li agrada, i per què, i fer un petit resum del llibre al company o la companya. Si també li agrada, li podem prestar.

- ▶ Què és el que més ens agrada del conte?
- ▶ Com són les il·lustracions? Grans, petites, de molts colors, n'hi ha poques o moltes, es barregen amb el text o estan a banda.
- ▶ Amb qui llegim aquest conte normalment?

Sabies que...?

El procés tradicional d'animació d'una pel·lícula consistia a traçar o fotocopiar els dibuixos en fulls de poliacetat de vinil o d'acetat orgànic transparent i en acolorir-los amb pintures per la banda oposada on s'havien traçat els dibuixos. Llavors, un per un els fotografiava un operador amb una truca, una càmera fixa amb l'objectiu mirant avall, amb una taula de fusta i vidre a sota i uns llums de suport a sota del vidre i a sobre. La càmera capturava les imatges fotograma a fotograma, com si fos una càmera de fotos, i les gravava a la pel·lícula sobre un fons, habitualment dibuixat i pintat a mà. Actualment, la majoria de pel·lícules d'animació es fan amb programes d'ordinador.

45 minuts

Animar a l'aula

Sembla complicat convertir una història d'un llibre en una pel·lícula d'animació, però hi ha diverses maneres de passar d'un dibuix estàtic a una imatge en moviment. Una de les tècniques per animar és amb un foliscopi o flipbook.

Proposem fer un foliscopi per parelles, dibuixant entre 8 i 10 dibuixos senzills i menuts en què hi hagi una subtil diferència entre ells per tal que es pugui percebre el moviment quan els passem un darrere de l'altre. També es pot fer en les cantonades de les pàgines d'una llibreta.

Després de veure la pel·lícula...

20 minuts

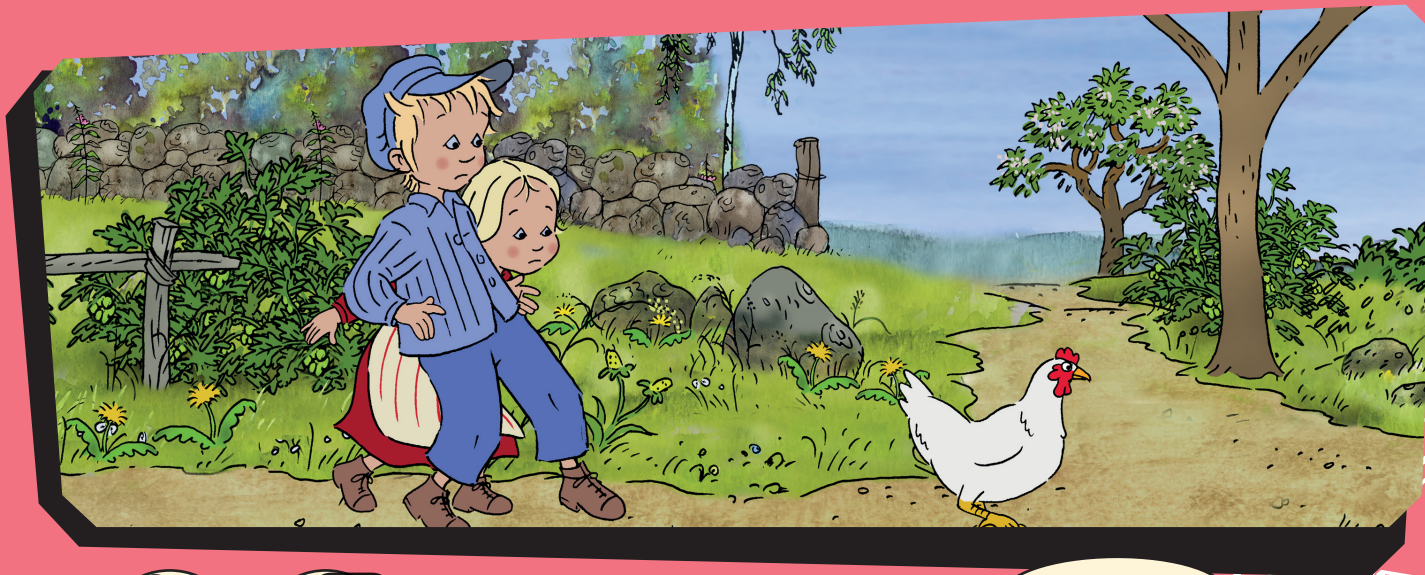

Situem-nos

Debate si els nens i nenes creuen que el protagonista, l'Emil, fa les malifetes intencionadament, és a dir, amb mala intenció, o sense voler-ho. Què explica l'Emil sobre les malifetes quan la seva germana Ida li ho pregunta?

Recordar algunes de les malifetes que fa l'Emil a la pel·lícula. Preguntar a l'alumnat si els hi han fet gràcia i si s'han divertit amb les aventures d'aquest personatge.

- Creieu que li agrada ser al llenyer, a l'Emil? Per què?
- Quin és el problema de l'Ida? Per què diu en diverses ocasions: a mi mai m'envieu al llenyer! Fa alguna malifeta la germana de l'Emil?
- Hi ha un personatge que no té gaire bones intencions a la pel·lícula? Qui és? Què vol aconseguir? Quina malifeta fa en cert moment?

30 minuts

Recordem l'escenari

Per a Björn Berg, l'il·lustrador suec dels llibres en què es basa *Les malifetes* de l'Emil, va ser molt important dotar les històries d'un ambient realista, així que va fer una recerca de com vivien tradicionalment els habitants de la zona de Suècia on se situa l'acció, Småland. Buscava com eren les cases, les tanques de jardí, les granges...

Recordar com és l'entorn de la casa on viu la família de l'Emil, com és la casa per fora i que cada alumne/a en faci un dibuix.

Sense judicis

Fer un inventari col·lectiu de malifetes sense objectiu de jutjar cap alumne/a ni de castigar ningú. Cada alumne/a pot escriure en un tall de paper una malifeta que hagi fet alguna vegada, que després es recull i es posen dins d'una caixa, sense firmar.

Es van escollint papers a l'atzar i qui ho hagi escrit, ha d'explicar en veu alta quines van ser les conseqüències de la malifeta, si n'hi va haver, i com es va sentir. Si hi ha nens o nenes que senten que no n'han fet mai cap se'ls pot suggerir que escriguin l'anècdota sobre alguna cosa que van fer i que no va agradar a algun adult.

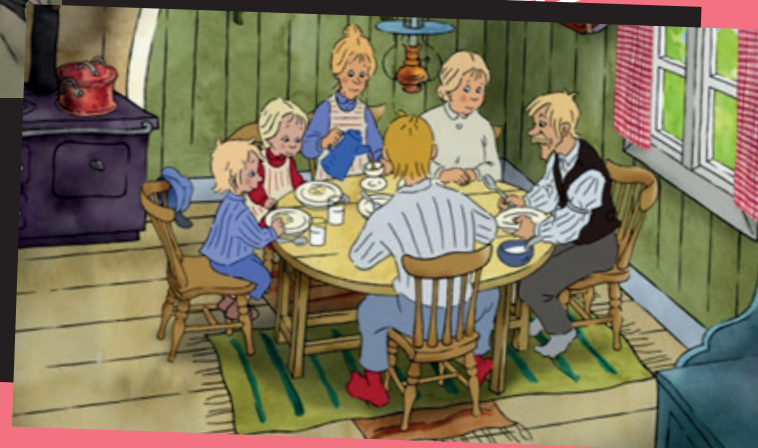
30 minuts

20 minuts

Del paper a la pantalla

Comparar els dibuixos originals (aquests i d'altres es poden trobar a Internet) realitzats per Björn Berg i els dibuixos que apareixen a la pel·lícula. Es perceben similituds en els personatges? I entre els paisatges? Quines diferències es podrien destacar? Quins preferiu? Per què?

Glossari

Episodi

Part d'una obra narrativa, dramàtica o èpica que s'integra en un conjunt més ampli, però manté, alhora, les característiques pròpies.

El film consta d'episodis per explicar cadascuna de les malifetes que realitza el protagonista.

Animació

Tècnica que permet dotar de moviment dibuixos o objectes inanimats mitjançant la presa fotograma a fotograma de cadascuna de les fases de descomposició del moviment.

Les malifetes de l'Emil està realitzada amb tècniques d'animació 2D, és a dir, en dues dimensions.

Foliscopi o flipbook

Llibre que conté una sèrie d'imatges que varien gradualment d'una pàgina a la següent, així, en passar les fulles ràpidament, aconseguim animar les imatges, simulant moviment.

A Les memòries de la Bruixa Avorrida, Roser Capdevila va dibuixar-hi, a la part superior dreta, en un extrem, un foliscopi del mussol de la Bruixa Avorrida, que sortia de l'ou i movia les ales com si volés.

Què hem après?

Per avaluar què hem après podem jugar a ser **crítics i crítiques de cine**. Coneixeu aquesta professió? Expliquem que són persones que miren moltíssimes pel·lícules i coneixen molt bé la història del cinema. Es dediquen a valorar cada pel·lícula i a explicar (per escrit, o a la ràdio o a diferents mitjans) la seva interpretació i valoració del film: què té de bo, què li falla, què ens vol dir, etc.

Demaneu als infants que cadascú, aixecant la mà, ens expliqui allò que remarcaria de la pel·lícula i el que considera que ha après. Ho anirem apuntant en un paper o mural, que quedarà penjat a l'aula. Es poden veure més pel·lícules i dedicar un **Racó del cinema** on hi hagi totes aquestes crítiques conjuntes de les pel·lícules que hem vist.

✓ LES MALIFETES TENEN UN COMPONENT DE DESCOBERTA I TRANSGRESSIÓ QUE REFORCEN EL SENTIT DE LLIBERTAT I AUTONOMIA DELS INFANTS.

✓ LA RELACIÓ ESTRETA ENTRE LLIBRES IL·LUSTRATS I PEL·LÍCULES D'ANIMACIÓ.

✓ EN EL CINEMA, L'ANIMACIÓ MANUAL ÉS UN PROCÉS ARTESANAL I LENT, TOT I QUE EN BONA PART S'HA VIST SUBSTITUÏT PER TÈCNiques DIGITALS.

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat